

Informacja w sprawie rozszerzenia sektora monetarnych instytucji finansowych o spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe

Informujemy, że w dniu 2 grudnia br. Zarząd NBP przyjął *Uchwałę Nr 55/2004 w sprawie trybu i szczególnych zasad przekazywania przez banki do NBP danych niezbędnych do ustalania polityki pieniężnej i okresowych ocen sytuacji pieniężnej państwa oraz oceny sytuacji finansowej banków i ryzyka sektora bankowego* wprowadzającą zmiany do Uchwały Nr 23/2003. Nowa uchwała wprowadza m.in. zmianę w kwalifikacji podmiotów zaliczanych do sektora instytucji finansowych. Zmiana polega na przeklasyfikowaniu spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (SKOK). Uznanie SKOK za instytucje kredytowe spowodowało konieczność przeniesienia ich do podsektora monetarnych instytucji finansowych (MIF). Dotychczas SKOK zaliczane były do podsektora pozostałych instytucji pośrednictwa finansowego, w którym znajdują się między innymi fundusze inwestycyjne, przedsiębiorstwa leasingowi, domy maklerskie.

Zgodnie z ramami prawnymi statystyki dla obszaru euro i Unii Europejskiej¹, klasyfikacja statystyczna instytucji finansowych (w tym kas oszczędnościowo-kredytowych) powinna być jednolita i spójna we wszystkich państwach członkowskich. W ramach prac harmonizacyjnych oraz zgodnie z zaleceniami ESA 95² i EBC, Departament Statystyki NBP (po konsultacji z Departamentem Prawnym) podjął decyzję o włączeniu SKOK do populacji sprawozdającej dla potrzeb statystyki pieniężnej i bankowej.

Rozporządzenie Rady (EC) nr 2533/98 z 23 listopada 1998 r. w sprawie zbierania informacji statystycznych przez EBC określa populację instytucji sprawozdających dla potrzeb realizacji wymogów statystycznych EBC. Ponadto, załącznik B do Rozporządzenia (w oparciu o ESA 95) stanowi, iż *„Monetarnych instytucji finansowych nie można utożsamiać wyłącznie z bankami, ponieważ mogą one obejmować inne instytucje finansowe, które nie nazywają się ‘bankami’ oraz instytucje, które w niektórych krajach nie mogą nazywać się bankami’.* *Natomiast niektóre inne instytucje pośrednictwa finansowego posiadające w nazwach słowo ‘bank’, mogą w rzeczywistości nie spełniać kryteriów definicji MIF.”* ESA 95 definiuje monetarne instytucje finansowe jako *„instytucje finansowe, których działalność polega na*

¹ Do podstawowych dokumentów regulujących zasady sporządzania i przekazywania do EBC statystyki monetarnych instytucji finansowych przez krajowe banki centralne państw członkowskich UE należą: Rozporządzenie Europejskiego Banku Centralnego z 22 listopada 2001 r. w sprawie bilansu skonsolidowanego sektora monetarnych instytucji finansowych (EBC/2001/13) oraz Wytoczne Europejskiego Banku Centralnego w sprawie niektórych wymogów sprawozdawczości statystycznej EBC oraz procedur przekazywania przez krajowe banki centralne informacji statystycznych w dziedzinie statystyki pieniężnej i bankowej (EBC/2003/2).

² ESA 95 – Europejski system rachunków regionalnych i narodowych (*European System of Accounts (1995)*).

przyjmowaniu depozytów i/lub bliskich substytutów depozytów od podmiotów innych niż monetarne instytucje finansowe oraz udzielaniu kredytów i/lub inwestowaniu w papiery wartościowe na własny rachunek”.

W związku z powyższym w dniu 12 lipca 2004 r. podpisane zostało *Porozumienie pomiędzy NBP a Krajową Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo-Kredytową w sprawie trybu i formy przekazywania informacji w zakresie umożliwiającym NBP wykonywanie zadań związanych z opracowywaniem statystyki pieniężnej*. Na mocy tego Porozumienia DS otrzyma dane niezbędne do wypełnienia, między innymi, wymogów określonych przez EBC w Rozporządzeniu EBC/2001/13 w sprawie bilansu skonsolidowanego sektora monetarnych instytucji finansowych. Począwszy od danych za styczeń 2005 r. SKOK będą przekazywać dane zgodnie z przekrojami określonymi w ww. Rozporządzeniu EBC. Konsekwencją powyższej decyzji jest również włączenie SKOK na listę MIF oraz uzupełnienie agregatów pieniężnych o dane zbierane ze SKOK.

Ponadto, Rozporządzenie EBC/2001/13 zalicza do podsektora pozostałych MIF również inne instytucje finansowe, które spełniają definicję MIF, bez względu na rodzaj prowadzonej przez nie działalności, tj. fundusze rynku pieniężnego. W związku z tym do sektora MIF w Polsce dołączone zostaną fundusze rynku pieniężnego, które spełniają definicję monetarnej instytucji finansowej. Będzie to jednak możliwe dopiero po ich wyodrębnieniu się spośród funduszy inwestycyjnych otwartych. Termin składania deklaracji dotyczących funkcjonowania jako fundusz rynku pieniężnego upływa, zgodnie z Ustawą z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. nr 146 poz. 1546 z dnia 28 czerwca 2004 r.), z końcem czerwca 2005r. Obecnie DS prowadzi prace dotyczące źródeł i możliwości pozyskania w przyszłości danych z tych instytucji.

W Załączniku do niniejszej notatki DS prezentuje porównanie wielkości podstawowych agregatów pieniężnych zestawionych bez udziału i z udziałem SKOK. Zestawienie opracowano w oparciu o dostępne obecnie dane nie zawierające szczegółowych podziałów terminowych i sektorowych. Jak wynika z przedstawionego zestawienia wpływ SKOK na wysokość głównych agregatów pieniężnych jest niewielki i wynosi ok. 1-2%.